

Bent Holstein föll för Märta Jernström från Ekenäs – och fann skärgården

Bent Holsteins första tavla köptes för 50 kronor och en flaska brännvin. Nu ges de som gåvor till presidenter, ägs av bankjättar och syns i succéserier på tv. Holstein träffade HBL för att prata om konsten, Finland och om hans vänskap med den finlandssvenska publicisten Frank Jernström – vars dotter Märta blev hans fru.

Tillsammans med inspirationen från naturen i Florida, Mexico, Bahamas, Tyskland och Österrike är den finländska anknytningen tydlig i **Bent Holsteins** långa karriär. Flera gånger har motiven varit skärgården i Ekenäs, och skogar som Holstein fotograferat och sedan målat på med akvarell.

När Finlands president **Tarja Halonen** kom på statsbesök till Danmark fick hon en oljemålning från hans abstrakta serier.

– Vi träffade henne här i Köpenhamn. Hon och hennes man var mycket vänliga och bjöd oss till deras sommarställe i Finland, säger Holstein.

Även statsministern i den danska tv-serien *Borgen* har Holsteins tavlor på sina väggar.

– De lånade tio bilder. När de sedan gav dem tillbaka var de lite skadade så galleriet ställde dem i källaren, där det blev översvämning. Så kan det också gå, berättar han med ett skratt.

Lånta pengar blev till förälskelse

I mer än 60 år har Bent Holstein skapat konst och ställt ut. Köparna är allt från vanliga människor till amerikanska banken JP Morgan Chase och Mark Rothko Museet i Lettland, som öppnade med en stor utställning av danskens abstrakta verk.

Just nu jobbar han på en serie som han kallar *A bend in the river*.

– Något ska den ju heta. Men när man säger ett namn börjar folk att leta efter motivet. Bilder behöver inte översättas. Alla kan se dem och njuta av dem. Man får den äkta varan.

Holstein tar emot på övre våningen i sitt nya hem i Carlberg Byen i Köpenhamn. Stora fönster ger utsikt till nyuppförda höghus och en gammal park.

Holsteins finlandssvenska fru **Märta** är dotter till **Frank Jernström**, tidningen Västra Nylands legendariska chefredaktör. Meki kallas hon i Danmark, där hon slog sig ner när flygbolaget SAS sökte personal som kunde finska.

PROFIL

Bent Holstein

● Bent Holstein är född 1942 i Köpenhamn.

● Ställde ut första gången år 1963 på Galleri M.

● I flera decennier har han jobbat med Galleri Asbæk, numera CCA på Mallorca.

● Representerad av bland andra Statens Museum for Kunst i Köpenhamn, National Gallery of Art, Washington, Moma, New York City of Paris Collection, Moderna Museet, Stockholm.

● På fritiden tycker han om att fiska med fluga.

● Gift med Märta "Meki", född Jernström.

köpte sedan mina första tavlor för 50 kronor och en flaska brännvin.

Då han ständigt behövde pengar och föräldrarna var oroade sökte han in till shippingbolaget AP Møller-Mærsk.

– De hade 1 200 ansökningar och vi var 12 som kom in. Jag har aldrig begripit vad jag gjorde där. Det fanns en massa saker man inte fick göra enligt kontraktet. Men att måla tavlor, den detaljen hade de glömt.

– När jag gjorde min första utställning sålde jag för 3 000 kronor, nästan en årslön hos AP Møller. Tre år satt jag där. När utbildningen var över hade jag fått nog. Jag passade inte in, berättar Holstein, som heller inte var lockad av att studera på konstakademin.

– Eleverna kom från landet och var ofta hantverksutbildade målare. Vi stadsbor tyckte att vi var lite förnämre. Jag var ung och tänkte att ingen kunde lära mig något, vilket var väldigt dumt.

Hade dåliga betyg i teckning

Med studentupproret, som i Danmark ägde rum 1969, blev det modernt att vara konstnär. Under flera år skapade Bent Holstein konst medan han spelade musik och recenserade utställningar för fyra olika tidningar. Sedan blev det allvar med konstnärskapet.

I shippingbranschen hade han lärt sig att arbeta på ett strukturerat sätt. I många år hade han därför en ateljé i stan, så att han måste gå till jobbet varje dag.

– I skolan fick jag det sämsta betyget i teckning. Tio år senare fick jag ett legat som blev utdelat av Statens Museum for Kunst till unga talangfulla tecknare.

Att verken också kunde vara investeringsobjekt förstod hans först senare.

– En saxofonist som jag uppträdde med som ung hade en pappa som hade skaffat en av landets största samlingar av modern konst: **Ager Jorn**, **Henry Heerup**, **Carl Henning Pedersen**, allt det bästa som fanns. På den tiden trodde folk att man var vansinnig när man köp-

■ Bent och Märta Holstein delar ett intresse för konst. Det har varit viktigt för deras

■ Hemma i Carlsbergbyn med Bent Holsteins oljemålning i bakgrunden.

FOTO: CAMILLA ALFTHAN

te konstverk. Du kunde köpa en målning av Jorn för 700 kronor och betala av över ett år. När pappan sedan sålde en Jorn till konstmuseet Louisiana köpte han en villa för pengarna.

Den köpenhamnska charmen gick hem

Det finländska inflytandet gjorde entré när paret Holstein åkte på semester till Ålandsöarna och Hangö. Allt som var lite annorlunda

NYHETSCHEF
Andrea Svanbäck
andrea.svanback@hbl.fi

Facebook: HBL Kultur
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

för språkstudier i Marburg, där hon mötte sin blivande man – en student från Prag med en judisk-österrikisk familj som hade glasbruk i Böhmen.

När föräldrarna skilde sig kom Frank Jernström till Finland med sin finlandssvenska mor och lillasystern **Rita**.

– Vi blev mycket nära vänner, Mekis pappa och jag. Det fanns få intellektuella i Ekenäs och de som fanns blev Frank osams med då han hade ett temperament. Jag gjorde många bilder däruppe, mest fotograferade jag. Speciellt fascinerad var jag av skärgården, som är fantastisk. Sedan visade det sig att det i familjen fanns en mycket känd konstnär, **Hugo Simberg**.

Ockupationen inget jämfört med kriget

När paret besökte Ateneum var det **Magnus von Wrights** vinterbild av Annagatan som gjorde ett stort intryck. Där bekantade han sig också med **Helene Schjerfbeck**, som bodde i Ekenäs och som Holstein anser vara en av Nordens bästa konstnärer någonsin.

– Hennes självporträtt är otroligt uttrycksfulla. Det lediga sättet som hon målade på behärskar bara de allra bästa. De dåliga anstränger sig. Det märkliga med finländsk konst är ju att man har haft ett krig, vilket vi inte hade i Danmark, och kriget gjorde att många tavlor försvann. Det betyder att finländska konstverk, både gamla och nya, är mycket dyrare än de danska.

Kriget i Finland var stenhårt. Det går inte att jämföra med den tyska ockupationen av Danmark, fortsätter han.

– Vi hade frivilliga som åkte till Finland för att strida mot bolsjevikerna. Danmark kallades för Tysklands skaffereri. Man hade rationeringsmärken, men man svält inte och allt var öppet – museer och teatrar. I Finland finns inte en familj som inte har limmat porslin på grund av bombningarna. För Mekis familj handlade det om att överleva.

Förstör sin egen konst

För hans fru har det aldrig varit ett problem att vara gift med en konstnär med orege bundna intäkter.

– Meki var skild från en kunglig balettdansare, jag från en sociolog. Vi är båda konstintresserade och har alltid gått på utställningar och köpt verk av andra konstnärer. Hon har alltid varit med på mina vernissager och resor. De som studerade på konstakademien och gifte sig med en frisörskas eller dylikt skilde sig efter några år.

Ibland byter paret ut en tavla eller en skulptur för att spana in något nytt. När det gäller Holsteins egen konst har han alltid varit osentimental.

– Jag har höjt mina priser. Jag håller också på att förstöra grafik, då jag inte vill riskera att den hamnar på loppmarknader. Ut med det, bort med det! När vi flyttade förra våren skar jag sönder 20 gamla tavlor. Det var inte så roligt. En av dem var från min första utställning, som jag hade köpt tillbaka. Men den var lite sliten.

Camilla Alfthan

■ Bent Hollsteins verk Skogar i Ekenäs, 2014.

fångade hans danska ögon – trähusen, klipporna och de mäktiga tallarna.

– Vi åkte också till Ekenäs, där Meki växte upp. En vacker liten by, som är oförstörd av kriget. När jag kom dit första gången talade man svenska. Nu är det mest finska, säger Holstein.

I Ekenäs träffade de Mekis föräldrar, **Eilid** och Frank Jernström.

– De var inte så förtjusta i början då vi ännu inte var gifta. Men med min köpenhamnska charm gick det med tiden. Vi blev väldigt goda vänner som uppskattade varandra. Franks stora intresse var det finlandssvenska språket. De nordiska minoritetsfrågorna var skälet till att han sändes till FN i ett år, berättar Holstein om sin svärfar, som var född i Leipzig.

Jernströms finlandssvenska mamma hade lämnat Helsingfors

äktenskap. FOTO: CAMILLA ALFTHAN